

tù jo boš gotovo zapel. Pogled proti Bohinji nam zapira zelena Jelovca, bleško jezero in njegovo bližnjo okolico nam pa zakrivajo — oj škoda — le prav nizki griči; vendar se obedvoje, Bohinj in Bled, po večem spoznati zmore. — Sem preč od bleškega jezera pa je pogled neomejen in radoljsko polje z mestom vred mogočno leži ob sredi doline. Kakor mogočni stražniki stojijo na levo tam za Bledom Triglav in njegovi sosedje ob desnem krilu doline pa sivi Stol in drugi znani verhunci, in če sledimo z očesom za njimi, nas pelje pogled proti Jesenicam, kjer nam zdaj ožina stisne daljno pot proti Krajnski gori. Od tam doli in od Bohinja priteče, enako širocemu srebernemu pasu, sinja Sava, in v globokem tečaju sred doline urno hiti svojim sestricam, stranskim vodam naproti, da bi jih peljala skoz Dolensko z rodovitno Horvatijo, Slavonijo in Srem proti Belemgradu in naprej z gromovito Donavo v černo morje. (Dalje sledi.)

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Klane v Istri 21. sept. V imenu svojih sosesčanov Vam podam, ljube „Novice“, ki ste vseskozi podučljive dopovednice mnogih potrebnih stvari, le-to pismice od naše šole, da ga prijazno vverstite med svoje dopise.

Imeli smo 6. dan t. m. v Klani navadno konecletno preskušnjo naših šolskih otročičev, katerih število bilo je to leto brez nedeljskih 79. Bil je danak preveselo, ki ga ne bom pozabil vse žive dni. Obiskali so našo šolo in s svojo pričijočnostjo nam veliko čast skazali za šolstvo skerbni naš ogleda, častiti gosp. Valentin Pušavac, prečastiti gosp. okrajni poglavar iz Voloske vitez Fedransberg s tremi svojimi sinovi, in še nekoliko drugih gospodov, ki so bili priča marljivih odgovorov naših nadepolnih otročičev. Hvale vredno so se obnašali učenci naši v kersanskem nauku, zato gré čast neutrudljivemu našemu gosp. fajmoštru Klementu Marrotti-u pa tudi čast. našemu gosp. kaplanu, katehetu in učitelju gospodu Janezu Korban-u, ki se že pet let z našo šolsko mladino trudijo in ji koristno znanstva zasajajo v glavo in serce.

Res je, da vsako leto so naši otročiči se lepo skazovali pri preskušnjah; al to leto, viditi toliko imenitnih poslušavcev, viditi svoje stariše, ki so vsak odgovor željno poslušali, so se še s posebno in tako marljivostjo obnašali, da je bilo veselje. Na koncu veselega dneva so naši dečki, se vé da že komaj in željno pričakajoči kakega lepega darú, nasledne pesme zapeli: 1) cesarsko pesem, 2) pesem od nebes, 3) od lenobe („Beži beži o lenoba“ po ilirskem napevu, ki jo vsako dete zna); 4) pesmico od šolske preskušnje v ilirskem narečju („O danak vesel“ itd.) Vidili smo solzice v očéh pričijočih, nekoliko od veselja, da so otročiči tako lepo peli, nekoliko zavolj milega v serce segajočega glasa, ki je donel iz nježnih pers nedolžne mladosti.

Kakor so svitli škof gg. Jernej Legat 26. julija zakrament sv. birme delivši z mnogimi duhovnimi gospodi našo učilnico obiskali in po dvé uri terpečem izpraševanju vsih otročičev malih in večih nazadnje svojo zadovoljnost s tem na znanje dali, da so 8 učencem z od gosp. Jur. Dobrilla tudi za odraslene prav lepo složenimi ilirskimi molitvenimi knjižicami milostivo obdarovali, ravno tako so bili tudi danes nar marljiviši učenci s pripravnimi bukvicami obdarovani. Serčni nagovor mnogopoštovanega gosp. šolskega ogleda je sklenil veseli dan te šole, ktere obstoj še le skozi 5 let je vendar zasadi že mnogo dobrega semena za dušni in svetni prid naše okolice.

Matija Šustar, župan.

Iz Dolenskega 25. sept. —v— Mnogi braveci „Novice“ gotovo želé zvediti, kako kaže vino letos po Dolenskem. Kar se tiče spodnjih krajev okoli Semiča, Metlike itd., zamoremo reči, da prav dobro; pridelalo se bo veliko in dobrega vina. Okoli Novega mesta, posebno na terški

gori, pa ne bo taka, in težko da bi se ga toliko pridelalo kot lani; dobri gospodarji bojo mogli letos dvakrat tergati, ker nektore sorte, kakor lipnja in belina, so že popolnoma zrele, černo grojzdje še ni, zelenika pa je še zlo terda. Veselo bo dalje „Novicam“ slišati, da njih priporočevanje turšice ni bilo bob v steno; — toliko so letos turšice sadili po Dolenskem, kakor nikoli pred; skor vsak kmet ji je določil njivo — in kaj dobro so jo opravili; pridelalo se je bo veliko in prav lepe, da je vsak prav zadovoljen, da se je lotil tega koristnega sadú.

Novičar iz raznih krajev.

25. dan t. m. ste se poterdne pismi med papeževu in avstrijsko vlado sklenjene cerkvene pogodbe (koncordata) na Dunaji izmenjale; kmali se bo tedaj zvedil zapopadek tega važnega pisma. — C. k. ministerstvo je nek ukazalo, da naj se pospešijo katasterske dela v tistih deželah našega cesarstva, kjer še niso dokončane, da bode potem stanovitni kataster povsod gotov; po „Pest. Ll.“ so dela za izmero in cenitev zemljiš od leta 1817, ko se je začel vpeljevati kataster, noter do leta 1853, prizadjale državi okoli 22 milijonov gold. stroškov; dosihmal se je izdalo za te dela vsako leto okoli 700.000 fl. — Po poslednjem izkasku je delalo letos z všteti delavci v Galici 35.000 ljudi na cesarskih železnicah; ker je pred 2 letoma naj večje število delavcov bilo le 17.000, je očitno, kako zlo se poslednje leta pospešujejo železne ceste v našem cesarstvu. — Kolera precej pojenjuje povsod. Izmed mnogih smešnih zdravil moramo omeniti zopet dveh: eno iz Ogerskega, eno iz Tirolv. Ko je namreč letos kolera v vasi Sz. v trenčinskem komitatu se prikazala, so prebivavci bližnje vasi dva fantiča in dve deklici do nazega slekli; fanta so vpregli v plug, eno deklico v brano, ena pa je poganjala; tako so šli s plugom in brano oraje okoli vasi, in rekli: „sedaj smo pa dobri, ker tudi leta 1831 je to pomagalo“. Neka soseska v južnih Tirolih pa je oestro ukazala, da nihče ne smé v to sosesko stopiti, dokler ga niso dobro prekadili, in res so vsacega ptujega in tudi domačega kadili, če je prišel od kodar koli. Da so marsiktere burke uganjali pri kajenji, si vsak lahko misli. — Sedaj se je vendar francozki vojskovodja Pelissier oglasil s popolnim popisom sevastopolske bitve 8. dan t. m., in je na znanje dal, da je padlo tisti dan iz njegove armade 5 generalov, 140 oficirjev in 1489 vojakov; ranjenih je bilo 10 generalov, 244 oficirjev in 4159 vojakov; pogreša se jih pa še, da se ne vé kam so prišli, 1410. Dalje še pravi, da Rusi so imeli na svojih baterijah 800 topov in družih streljakov, zavezniki pa 700, in da strelv na obéh stranéh je bilo v tisti bitvi okoli 1 milijona in 600.000. Pač grozno so mogle žvižgati kugle semtertje! Spet se delajo priprave za novo bitev. Za gotovo se pripoveduje, da Rasi ne bojo popustili severne strani Sevastopolja, kakor se je že govorilo, ampak jo branili na vso moč; iz Pariza pa se sliši, da zavezniki so sklenili vsvojiti si celi Krim. „Čas“ zagotavlja, da se bo sopet razpisalo novo občno rekrutiranje, in prikaz carov od 20. t. m. se zahvaluje, da je 198 družin o pravem času na pot se podalo in se nadja, da bojo skusili junakost svojo, kadar bo treba. — Rusovski car se je z vso svojo rodovino podal v Moskavo; on in brat njegov Konstantin sta pa šla v Odeso k velikemu vojnemu posvetovanji; po tem takem ne bo cara v Krim. — Francozka vlada si je živeža za armado za 14 mescov oskerbela iz severne Amerike in Egipta, ker doma je letošnja letina tako pičila, da zavolj vsak dan višje dragine že ljudstvo po mnogih krajih Francozkega hudo godernja. Tudi Turki godernajo, ker tudi tam je letina slaba, kajmakani stiskajo ljudstvo in derhali ropajo po deželi. — V južno-zahodni Nemčiji je bolezen krompirja popolnoma zginila; letošnji pridelk je tolikšen, kolikoršen že 9 let ni bil.